

Jaciment paleontològic de Can Julià

Gelida

Ubicació

Comarca:	Alt Penedès
Lloc/Adreça:	Al costat de Can Julià, a peu de la carretera C-243b, al punt quilomètric 12.5 aproximadament, a ma dreta en direcció a Sant Sadurní d'Anoia. A l'alçada de Martivell.
Alçada:	185
Coordenades:	
Latitud:	41.42495
Longitud:	1.84626
UTM Est (X):	403594
UTM Nord (Y):	4586575

Classificació

Número de fitxa	08091 - 273
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Jaciment paleontològic
Estil / època:	Cenozoic Neògen
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BCIL / Zona paleontològica / 29/01/2015 / 29/01/2015 / 8508-I
Data aprovació:	dv., 05/06/2015 - 12:00
Número inventari	Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya,
Generalitat i altres inventaris	12890
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada
Titular:	3767702DF0836N0001XO
Fitxes associades:	

Descripció

Es tracta d'un jaciment paleontològic que dataria del miocè inferior, en un talús davant mateix de la masia enrunada de Can Julià. De tots els jaciments de Gelida, el de Can Julià va ser el que va lliurar un nombre de restes més elevades i més rellevants de les primeres intervencions que es van fer el 1952 per Crusafont i Villalta i el 1955 per Crusafont, Villalta i Truyols. Aquestes restes, segons la fitxa de l'Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya, són fèlids, mastodonts (*Gomphotherium*), rinocerontids (*Plesiaceratherium mirallesi*), suïds, cèrvids i d'altres herbívors a més d'alguns microvertebrats (lagomorfs ocotònids del gènere *Lagopsis*).

Més tard, durant estudis dels anys 1980, Cabrera i Agustí recolliren mostres de gasteròpodes i d'alguns rosegadors, sobretot glírids. També l'eòmid *Ligerimys ellipticus* i el cricetodòntid *Megacricetodon minor primitivus*, troballes que permeten correlacionar el jaciment amb la MN4 (Aragonià inferior, Miocè inferior).

De manera més recent, a partir de 2005, continuen els treballs paleontològics al jaciment, amb els paleontòlegs de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont ubicat a Sabadell i on hi ha els materials excavats durant les campanyes d'estudi.

Història

Fa entre 16 i 14 milions d'anys, la plataforma que conformen el que avui va des del Penedès fins al Vallès s'enfonsà sota el nivell del mar i quedà negat. Geològicament, això es coneix com a transgressió marina i en sentit invers parlem de regressió marina. Les transgressions i regressions en aquesta terra van succeir-se durant el Miocè inferior i mitjà.

A Gelida, els jaciments paleontològics que s'han explorat han aportat informació sobre aquest període. El descobriment d'aquests jaciments se situen en un context que abasta des de finals del segle XIX fins als temps contemporanis, amb diversos moments clau en el seu descobriment i exploració.

Els primers indicis de vertebrats fòssils al Miocè inferior a Catalunya van sorgir cap a finals del segle XIX principalment gràcies al treball del canonge i geòleg de formació Jaume Almera, del Seminari Conciliar de Barcelona. És precisament Almera qui cita la presència de restes trobades a les antigues mines de carbó de la Font Santa (els Casots, Subirats) així com a la teuleria del Molí de Can Calopa (Rubí). Aquest fet va ser el detonant i punt de partida d'una investigació que va implicar a destacats especialistes europeus en mamífers fòssils de l'època.

Posteriorment a partir la dècada dels 1940 es va portar a terme un treball sistemàtic d'exploració del Miocè inferior a la conca, dirigit per Miquel Crusafont, Josep F. De Villalta i Jaume Truyols, que va acabar implicant el descobriment de vint localitats amb vertebrats fòssils.

Bibliografia

RIUS, Lluís i MAURI, Alfred (2007). Un viatge submarí per l'Alt Penedès: Amics dels Parcs Naturals, núm. 10, febrer de 2007.

AAVV (2018). *Els jaciments de vertebrats del Miocè inferior de Gelida*. Quaderns Gelidencs d'Història i Societat – 4. Ajuntament de Gelida.

GONZÁLEZ, José, arquitecte director (2015). *POUM de Gelida*. Gelida.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica](#)

